

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2016. február 4.*

„Előzetes döntéshozatal — Közösségi védjegy — 207/2009/EK rendelet — 23. cikk —
Használati engedély — Közösségi védjegylajstrom — Az engedélyes joga arra, hogy bitorlás miatti
igényét annak ellenére érvényesítse, hogy a használati engedélyt nem jegyezték be a védjegylajstromba”

A C-163/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az
Oberlandesgericht Düsseldorf (düsseldorfi tartományi felsőbbíróság, Németország) a Bírósághoz 2015.
április 9-én érkezett, 2015. március 31-i határozatával terjesztett elő az előtte

Youssef Hassan

és

a **Breiding Vertriebsgesellschaft mbH** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: C. Toader tanácselnök, A. Prechal és E. Jarašiūnas (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Breiding Vertriebsgesellschaft mbH képviseletében K. Schulze Horn Rechtsanwältin,
- a német kormány képviseletében T. Henze és J. Kemper, meghatalmazotti minőségben,
- a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében J. Samnadda és T. Scharf, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2015. december 17-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: német.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a közösségi védjegyről szóló, 2009. február 26-i 207/2009/EK tanácsi rendelet (HL L 78., 1. o.; a továbbiakban: rendelet) 23. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az Y. Hassan és a Breiding Vertriebsgesellschaft mbH (a továbbiakban: Breiding) között a Breiding által Y. Hassannal szemben közösségi védjegy bitorlása miatt indított kereset tárgyában folyó peres eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

- 3 A rendelet (11) preambulumbekkezdése így szól:

„A közösségi védjegy a vagyoni forgalom olyan tárgyának tekintendő, amelynek léte független attól a vállalkozástól, amelynek áruait vagy szolgáltatásait jelöli. Ennek megfelelően a védjegynek átruházhatónak kell lennie, azonban biztosítani kell, hogy az átruházás mindeközben ne eredményezhesse a fogyasztók megtévesztését. Lehetővé kell tenni továbbá, hogy a jogosult a védjegyet más javára biztosítékul adja, valamint annak használatát más számára engedélyezze.”

- 4 A rendelet „Átruházás” című 17. cikke a következőket írja elő:

„(1) A közösségi védjegyoltalom átruházható az árujegyzékben szereplő áruk, illetve szolgáltatások egésze vagy azok egy része tekintetében, a vállalkozás átruházásától függetlenül.

(2) A vállalkozás egészének átruházása a közösségi védjegyoltalom átruházását is jelenti, kivéve, ha az átruházásra irányadó jog alapján a felek ettől eltérően rendelkeznek, vagy a körülményekből nyilvánvalóan más következik. E rendelkezést a vállalkozás átruházására irányuló előszerződésre is alkalmazni kell.

[...]

(5) Az átruházást a felek bármelyikének kérelmére a lajstromba be kell jegyezni, és meg kell hirdetni.

(6) A jogutód a közösségi védjegyoltalomból eredő jogokra mindaddig nem hivatkozhat, amíg az átruházást a lajstromba be nem jegyzi.

[...]”

- 5 A rendelet „Dologi jogok” címet viselő 19. cikke értelmében:

„(1) A közösségi védjegyoltalom a vállalkozástól függetlenül biztosítékul adható és dologi jogok tárgya lehet.

(2) A felek bármelyikének kérelmére az (1) bekezdésben említett jogokat a lajstromba be kell jegyezni, és meg kell hirdetni.”

- 6 A rendelet „Használati engedély” című 22. cikke ekként rendelkezik:

„(1) A közösségi védjegy használatára engedély adható a Közösség egésze vagy egy része, illetve az árujegyzékben szereplő áruk, illetve szolgáltatások egésze vagy egy része tekintetében. A használati engedély kizárólagos vagy nem kizárólagos lehet.

[...]

(3) A használati szerződés rendelkezéseinek sérelme nélkül az engedélyes a közösségi védjegy bitorlása miatt pert csak a jogosult hozzájárulásával indíthat. Kizárólagos használati engedély esetén azonban az engedélyes a bitorlási pert megindíthatja, ha a védjegyjogosult az erre irányuló szabályszerű felhívás ellenére észszerű időn belül a per megindítása iránt nem intézkedik.

(4) Az engedélyes a neki okozott kár megtérítése céljából a közösségi védjegyoltalom jogosultja által indított bitorlási perbe beavatkozhat.

(5) A használati engedélyt vagy annak átruházását bármelyik fél kérelmére a lajstromba be kell jegyezni, és meg kell hirdetni.”

- 7 A rendelet „Harmadik személyekkel szembeni joghatások” című 23. cikke a következőket írja elő:

„(1) A közösségi védjegyoltalomra vonatkozó, a 17., 19. és 22. cikkben említett jogcselekmények harmadik személyekkel szemben valamennyi tagállamban csak a lajstromba történt bejegyzésüket követően hatályosak. Az ilyen cselekmény joghatása azonban a lajstromba történő bejegyzést megelőzően is beáll olyan harmadik személyekkel szemben, akik e cselekmény időpontját követően a közösségi védjegyoltalomra alapított jogokat szereztek, és a cselekményről a jog megszerzésének időpontjában tudomásuk volt.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható arra, aki a közösségi védjegyet vagy a közösségi védjegyoltalomra alapított jogot üzleti vállalkozás egészének átruházásával vagy egyetemes jogutódlással más módon szerezte meg.

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 8 2011. január 2. óta a Breiding a 2002. augusztus 15-én bejelentett és 2004. február 11-én – többek között ágyneműk és paplanok vonatkozásában – CTM 002818680. számon lajstromozott „ARKTIS” közösségi szóvédjegyre – melynek jogosultja a KBT & Co. Ernst Kruchen agenzia commerciale società – vonatkozó, a közösségi védjegyoltalomban (a továbbiakban: lajstrom) be nem jegyzett használati engedély engedélyese. A használati szerződés szerint a Breiding a védjegy bitorlása esetén saját nevében jár el.
- 9 Y. Hassan az OVL Onlinevertrieb & -logistik GmbH & Co. KG ügyvezetője, amely 2010. május 1-jén vette át az általa működtetett egyéni vállalkozást. E vállalkozások 2009. október 27-én, illetve 2012. október 30-án a „schoene-traeume.de” weboldalon több, „Arktis 90”, „Arktis 90 HS” és „innoBETT selection Arktis” megjelölésű pehelypaplant kínáltak megvételre.
- 10 Az első megvételre kínálásokat és az ARKTIS védjegyre vonatkozó használati engedély akkori engedélyese általi szabályszerű felhívást követően Y. Hassan 2010. február 3-án egy „tartózkodási nyilatkozatot” írt alá, amelyben kötelezettséget vállalt arra, hogy – az engedélyes szabad mérlegelése szerinti szerződéses szankció terhe mellett – tartózkodik az „Arktis” megjelölés ágyneműk tekintetében történő használatától.
- 11 Az első fokú bíróság, a Breiding keresete alapján megállapította e szerződés érvényességét, és információszolgáltatásra, a bitorlást megvalósító termékek megsemmisítés céljából való bevonására, valamint kártérítés és kamatok megfizetésére kötelezte Y. Hassant.

- 12 A kérdést előterjesztő bíróság, amelyhez Y. Hassan e határozattal szemben fellebbezést nyújtott be, úgy ítéli meg, hogy a fellebbezés sikere attól a kérdéstől függ, hogy a Breiding, amely a használati szerződés szerint rendelkezik a védjegyjogosultnak a rendelet 22. cikke (3) bekezdésében előírt hozzájárulásával, érvényesíthet-e jogokat az említett védjegy bitorlása miatt annak ellenére, hogy nincs bejegyzve engedélyesként a védjegylajstromba.
- 13 Az említett bíróság jelzi, hogy egy korábbi határozatban úgy ítélte meg, hogy a rendelet 23. cikke (1) bekezdésének első mondata csupán a jóhiszemű szerzés lehetőségét szabályozza. Megállapítja, hogy e rendelkezés – mely általános kifejezésekkel kimondja, hogy a közösségi védjegyoltalomra vonatkozó, a rendelet 17., 19. és 22. cikkében említett jogcselekmények harmadik személyekkel szemben valamennyi tagállamban csak a lajstromba történt bejegyzésüket követően hatályosak – tisztán szó szerinti olvasata valóban vezethetne ahhoz is, hogy ez az engedélyes által indított bitorlás miatti jogvitákat is magába foglalja. Ugyanakkor e bíróság szerint, mivel ezen (1) bekezdés második mondata és az azt követő bekezdés csupán a jóhiszemű szerzés esetére vonatkozik, az említett rendelkezés rendszertani olvasata ahhoz vezet, hogy ugyanez igaz az első mondatra is.
- 14 Megjegyzi, hogy egy spanyol bíróság mindamellettt úgy találta, hogy az engedélyes csak a lajstromba történt bejegyzését követően léphet fel harmadik személyekkel szemben.
- 15 Egyébiránt a kérdést előterjesztő bíróság előadja, hogy amennyiben az engedélyest megillető jogok érvényesítésének feltétele a használati engedély bejegyzése, úgy az a további kérdés merül fel, hogy a nem bejegyzett engedélyes érvényesítheti-e a védjegyjogosult jogait perbizomány útján, amit a német jog lehetővé tenne bizonyos feltételek mellett, melyek a jelen esetben teljesülnek.
- 16 E körülményekre tekintettel az Oberlandesgericht Düsseldorf (düsseldorfi tartományi felsőbbíróság) felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:
- „1) Ellentétes-e a [rendelet] 23. cikke (1) bekezdésének első mondatával a közösségi védjegy bitorlása miatti igények [...] védjegylajstromba nem bejegyzett engedélyes általi érvényesítése?
- 2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: ellentétes-e a [rendelet] 23. cikke (1) bekezdésének első mondatával az olyan nemzeti joggyakorlat, amely szerint az engedélyes perbizomány (»Prozessstandschaft«) útján érvényesítheti a védjegyjogosult jogait a bitorlóval szemben?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 17 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a rendelet 23. cikke (1) bekezdésének első mondatát úgy kell-e értelmezni, hogy az engedélyes nem érvényesítheti a lajstromba be nem jegyzett használati engedély tárgyát képező védjegy bitorlása miatti igényeket.
- 18 Kitűnik a rendelet 23. cikke (1) bekezdésének első mondatából – mely szerint „[a] közösségi védjegyoltalomra vonatkozó, a 17., 19. és 22. cikkben említett jogcselekmények harmadik személyekkel szemben valamennyi tagállamban csak a lajstromba történt bejegyzésüket követően hatályosak” –, hogy az említett jogcselekmények a közösségi védjegy átruházása, arra dologi jog létesítése, illetve a használati engedély adása. Önmagában olvasva e mondatot lehetne akképpen értelmezni, hogy az engedélyes, amennyiben a használati engedély nincs a lajstromba bejegyzve, nem érvényesítheti az engedély által biztosított jogokat harmadik személyekkel szemben, beleértve a védjegy bitorlóját.
- 19 Valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez azonban nemcsak annak szövegét, hanem szövegtörzsetét és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (Brain Products ítélet, C-219/11, EU:C:2012:742, 13. pont; Lanigan-ítélet, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 20 Azon szövegkörnyezetet illetően, melybe a rendelet 23. cikke (1) bekezdésének első mondata illeszkedik, meg kell először is jegyezni, hogy e bekezdés második mondata korlátozza az első mondatban megállapított szabályt az „olyan harmadik felek” vonatkozásában, akik a szóban forgó jogcselekményt követően „szereztek jogot”, de a jogszerzés időpontjában tudomásuk volt e jogcselekményről. A 23. cikk (2) bekezdése e szabály alóli kivételt állapít meg azon személy tekintetében, „aki a közösségi védjegyet vagy a közösségi védjegyoltalomra alapított jogot” üzleti vállalkozás egészének átruházásával vagy egyetemes jogutódlással más módon szerezte meg. Ekképpen a rendelet 23. cikke (1) és (2) bekezdésének szó szerinti és rendszertani értelmezése alátámasztja azt a feltételezést, hogy e rendelkezés egészének célja a rendelet 17., 19. és 22. cikkében említett jogcselekmények azon harmadik személyekkel szembeni joghatásainak szabályozása, akik közösségi védjegyre vonatkozó jogok jogosultjai, vagy azok jogosultjai lehetnek.
- 21 Ezt követően meg kell állapítani, hogy a rendelet II. címének 4. fejezete, melyben a 23. cikk is megtalálható, „A közösségi védjegyoltalom mint a vagyoni forgalom tárgya” címet viseli. E fejezet cikkeinek összessége tehát olyan szabályokat tartalmaz, melyek a közösségi védjegyoltalomra mint a vagyoni forgalom tárgyára vonatkoznak. Így igaz ez a rendelet 17., 19. és 22. cikkére is, amint az a rendelet (11) preambulumbekkezdéséből is kitűnik. Amint azt a főtanácsnok indítványának 21. pontjában megállapította, ez utóbbi cikkek olyan cselekményekre vonatkoznak, melyek közös vonása az, hogy céljuk vagy eredményük a védjegyre vonatkozó jog alapítása vagy átruházása.
- 22 Végül meg kell állapítani, hogy a rendelet 22. cikke (3) bekezdésének első mondata értelmében az engedélyesnek a közösségi védjegy bitorlása miatti per indítására vonatkozó joga – a használati szerződés rendelkezéseinek sérelme nélkül – csak a jogosult hozzájárulásától függ.
- 23 Meg kell továbbá jegyezni, hogy a rendelet 22. cikkének (5) bekezdése szerint a használati engedélyt bármelyik fél kérelmére be kell jegyezni a lajstromba. Ugyanakkor e cikk, mint a rendelet 19. cikke is, nem tartalmaz a rendelet 17. cikke (6) bekezdéséhez hasonló rendelkezést, mely szerint a „jogutód a közösségi védjegyoltalomból eredő jogokra mindaddig nem hivatkozhat, amíg az átruházást a lajstromba be nem jegyzik”.
- 24 A rendelet 17. cikkének (6) bekezdése egyébként értelmét vesztené, ha a rendelet 23. cikkének (1) bekezdését úgy kellene értelmezni, hogy az megakadályozza bármely harmadik féllel szemben a rendelet 17., 19. és 22. cikkében említett valamennyi jogcselekményre történő hivatkozást, amennyiben azok nem kerültek bejegyzésre a lajstromba.
- 25 Ami a rendelet 23. cikke (1) bekezdésének első mondatában található szabály célját illeti, tekintettel a jelen ítélet 20. és 21. pontjában szereplő megállapításokra, meg kell jegyezni, hogy a rendelet 17., 19. és 22. cikkében említett, a lajstromba be nem jegyzett jogcselekmények harmadik felekkel szembeni érvényesíthetlensége azon személyek védelmére irányul, akik a közösségi védjegyre mint a vagyoni forgalom tárgyára vonatkozó jogokkal rendelkeznek vagy rendelkezhetnek. Következésképpen a rendelet 23. cikke (1) bekezdésének első mondata nem alkalmazható olyan helyzetre, mint amilyen az alapügyben szerepel, melyben a harmadik fél a védjegy bitorlásával megsérti a közösségi védjegyoltalom által biztosított jogokat.
- 26 Mindezekre tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a rendelet 23. cikke (1) bekezdésének első mondatát úgy kell értelmezni, hogy az engedélyes érvényesítheti a használati engedély tárgyát képező közösségi védjegy bitorlása miatti igényeket akkor is, ha az engedély nem került bejegyzésre a lajstromba.
- 27 E válaszra tekintettel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésre nem kell válaszolni.

A költségekről

- 28 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

A közösségi védjegyről szóló, 2009. február 26-i 207/2009/EK tanácsi rendelet 23. cikke (1) bekezdésének első mondatát úgy kell értelmezni, hogy az engedélyes akkor is érvényesítheti a használati engedély tárgyát képező közösségi védjegy bitorlása miatti igényeket, ha az engedély nem került bejegyzésre a közösségi védjegyrajstromba.

Aláírások